

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2011. július 28.*

A C-400/09. és C-207/10. sz. egyesített ügyekben,

az EK 234. cikk és az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Højesteret (Dánia) a Bírósághoz 2009. október 19-én, illetve 2010. április 30-án érkezett, 2009. október 7-i és 2010. április 22-i határozataival terjesztett elő az előtte

az **Orifarm A/S**,

az **Orifarm Supply A/S**,

a **Handelsselskabet af 5. januar 2002 A/S**, felszámolás alatt,

az **Ompakningselskabet af 1. november 2005 A/S (C-400/09)** és

a **Paranova Danmark A/S**,

* Az eljárás nyelve: dán.

a **Paranova Pack A/S** (C-207/10)

és

a **Merck Sharp & Dohme Corp.** (korábban Merck & Co. Inc.),

a **Merck Sharp & Dohme BV,**

a **Merck Sharp & Dohme**

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, J.-J. Kasel, M. Ilešič (előadó), E. Levits és M. Safjan bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. április 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Orifarm A/S, Orifarm Supply A/S, Handelsselskabet af 5. januar 2002 A/S, felszámolás alatt és az Ompakningsselskabet af 1. november 2005 A/S képviselőiben J.J. Bugge és K. Jensen advokater,
- a Paranova Danmark A/S és a Paranova Pack A/S képviselőiben E.B. Pfeiffer advokat,
- a Merck Sharp & Dohme Corp., korábban Merck & Co. Inc., Merck Sharp & Dohme BV és Merck Sharp & Dohme képviselőiben R. Subiotto QC és T. Weincke advokat,
- a cseh kormány képviselőiben M. Smolek és K. Havlíčková, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviselőiben G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Fiorentino avvocato dello Stato,
- a portugál kormány képviselőiben L. Inez Fernandes és P.A. Antunes, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőiben H. Krämer, H. Støvlbæk és F.W. Bulst, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. május 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatali kérelmek a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) 7. cikke (2) bekezdésének értelmezésére, valamint a Bíróságnak az utóbbihoz kapcsolódó ítélkezési gyakorlatának, különösen a 102/77. sz. Hoffmann-La Roche ügyben 1978. május 23-án hozott ítéletnek (EBHT 1978., 1139. o.), az 1/81. sz. Pfizer-ügyben 1981. december 3-án hozott ítéletnek (EBHT 1981., 2913. o.), a C-427/93., C-429/93. és C-436/93. sz., Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben 1996. július 11-én hozott ítéletnek (EBHT 1996., I-3457. o.), valamint a C-232/94. sz. MPA Pharma ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletnek (EBHT 1996., I-3671. o.) az értelmezésére vonatkoznak. Az említett ítéletekben a Bíróság pontosította azon feltételeket, amelyek mellett a párhuzamos importőr úgy értékesítheti a védjeggyel ellátott, újracsomagolt gyógyszerkészítményeket, hogy a védjegy jogosultja ezt nem ellenezheti.

- 2 E kérelmeket a C-400/09. sz. ügyben az Orifarm A/S (a továbbiakban: Orifarm), az Orifarm Supply A/S (a továbbiakban: Orifarm Supply), a Handelsselskabet af 5. januar 2002 A/S, felszámolás alatt (a továbbiakban: Handelsselskabet) és az Ompakningsselskabet af 1. november 2005 A/S (a továbbiakban: Ompakningsselskabet), a C-207/10. sz. ügyben pedig a Paranova Danmark A/S (a továbbiakban: Paranova Danmark) és a Paranova Pack A/S (a továbbiakban: Paranova Pack), illetve a Merck Sharp & Dohme Corporation (korábban Merck & Co. Inc.), a Merck Sharp & Dohme BV és a Merck Sharp & Dohme (a továbbiakban együttesen: Merck) között annak tárgyában folyamatban lévő eljárásokban terjesztették elő, hogy a párhuzamos import tárgyát képező gyógyszerkészítmények új csomagolásán nem szerepelt a tényleges újracsomagolást végző cég vagy személy neve.

Jogi háttér

- 3 A 89/104 irányelvet hatályon kívül helyezte a 2008. november 28-án hatályba lépett, a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (kodifikált változat) (HL L 299., 25. o.). Ennek ellenére – figyelemmel a tényállás időpontjára – az alapeljárásbeli ügyre továbbra is a 89/104 irányelv alkalmazandó.
- 4 A 89/104 irányelv „A védjegyoltalom tartalma” című 5. cikke az alábbiak szerint rendelkezett:

„(1) A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ:

- a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;
- b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszhetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszhetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzetársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.

(2) Bármelyik tagállam előírhatja továbbá, hogy a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki hozzájárulása nélkül gazdasági tevékenység körében a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használ az árujegyzékben szereplő árukhoz, illetve

szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve, hogy a védjegy a tagállamban jóhírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén tilos különösen:

- a) a megjelölés elhelyezése az árun vagy csomagolásán;
- b) a megjelölést hordozó áru eladásra való felkínálása, forgalomba hozatala, valamint forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása, illetve szolgáltatás felajánlása vagy annak nyújtása a megjelölés alatt;
- c) a megjelölést hordozó áruk behozatala vagy kivitele;
- d) a megjelölés használata az üzleti iratokon vagy a reklámozásban.

[...]"

5 Ugyanazon irányelvnek „A védjegyoltalom kimerülése” című 7. cikke szerint:

„(1) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy amelyeket kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a Közösségben.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a jogosultnak jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az áruk további forgalmazását ellenezze, különösen, ha az áru állagát, állapotát – a forgalomba hozatalt követően – megváltoztatták, illetve károsították.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A C-400/09. sz. ügy

- 6 Az Orifarm, az Orifarm Supply, a Handelsselskabet és az Ompakningselskabet az Orifarm-csoporthoz tartozó cégek. E csoport a gyógyszerkészítmények legnagyobb párhuzamos importőre Skandináviában, 2008-ban pedig a dán gyógyszertárak legnagyobb gyógyszerkészítmény-beszállítója volt. A csoport központi ügyintézésének helye Odensében (Dánia) található.
- 7 A Merck – a világ legjelentősebb gyógyszerkészítményeket gyártó vállaltcsoportjainak egyike – a vitatott gyógyszerkészítmények gyártója, amelyeknek a dán piacra irányuló párhuzamos importját az Orifarm csoport végezte. A Merck-csoport továbbá az említett gyógyszerkészítményekhez kapcsolódó védjegyekhez fűződő jogok jogosultja, illetve a védjegyjogosultakkal kötött védjegyhasználati szerződések alapján per megindításra jogosult fél.
- 8 Az Orifarm és a Handelsselskabet e gyógyszerkészítmények vonatkozásában forgalombahozatali és értékesítési engedéllyel rendelkezik vagy rendelkezett, míg az említett áruk újracsomagolását végző Orifarm Supply és Ompakningselskabet ez utóbbi műveletre vonatkozóan rendelkezik vagy rendelkezett engedéllyel.

- 9 Az említett gyógyszerkészítmények beszerzésére, újracsomagolására és értékesítésére vonatkozó valamennyi döntést – beleértve az új csomagolások tervezésével és a címkézéssel kapcsolatosakat is – az Orifarm vagy a Handelsselskabet hozta meg. Az Ompakningsselskabet és az Orifarm Supply pedig megvásárolta és újracsomagolta az említett gyógyszerkészítményeket, miközben felelt a Lægemiddelstyrelsen (dán gyógyszerügynökség) által az újracsomagolást végző vállalkozások részére előírt követelményeknek való megfelelésért.
- 10 Az említett gyógyszerkészítmények csomagolásán szerepelt, hogy azok újracsomagolását az Orifarm vagy a Handelsselskabet végezte.
- 11 A Merck két keresetet terjesztett elő a Sø- og Handelsretten (tengerészeti és kereskedelmi bíróság) előtt egyrészt az Orifarm és az Orifarm Supply, másrészt pedig a Handelsselskabet és az Ompakningsselskabet ellen azon az alapon, hogy az alapügyben szóban forgó gyógyszerkészítmények csomagolásán nem szerepel az újracsomagolás tényleges végzőjének neve. Az egyenként 2008. február 21-én és 2008. június 20-án hozott ítéletében a Sø- og Handelsretten megállapította, hogy az alperesek megsértették a Merck védjegyeihez fűződő jogait azáltal, hogy a csomagoláson elmulasztották feltüntetni a tényleges újracsomagolást végző vállalkozás nevét, és ezért arra kötelezte őket, hogy pénzbeli kártérítést fizessenek a Merck részére.
- 12 Tekintettel arra, hogy a Højesteret előtt az Orifarm, az Orifarm Supply, a Handelsselskabet és az Ompakningsselskabet felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Sø- og Handelsretten fenti ítéleteivel szemben, a Højesteret az eljárás felfüggesztéséről határozott, és a következő kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„1) A Bíróságnak a [fent hivatkozott] [...] Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben hozott ítéletéből és a [fent hivatkozott] [...] MPA Pharma kontra Rhône-Poulenc Pharma ügyben hozott ítéletéből következő ítélkezési gyakorlatát úgy kell-e értelmezni, hogy a párhuzamos import végzője, aki forgalombahozatali engedéllyel és információval rendelkezik a párhuzamos importra kerülő

gyógyszerkészítmény vonatkozásában, és aki utasításokat ad valamely független vállalkozásnak valamely gyógyszerkészítmény beszerzésére és újracsomagolására, a termékcsomagolás kivitelének részleteire és az áruval kapcsolatos intézkedések megtételére, sérti a védjegyjogosult jogait, ha a párhuzamos importra kerülő gyógyszerkészítmény külső csomagolásán önmagát – és nem az újracsomagolási engedéllyel rendelkező, az árut importáló és a tényleges újracsomagolást (ideértve a védjegyjogosult védjegyének [újra]elhelyezését) végző független vállalkozást – tünteti fel újracsomagolóként?

- 2) Az 1. kérdés megválaszolása során jelentőséggel bír-e, hogy valószínűsíthető, hogy amikor a forgalombahozatali engedély jogosultja az újracsomagolást ténylegesen, megrendelésre végző vállalkozás helyett önmagát tünteti fel újracsomagolóként, nem áll fenn annak kockázata, hogy ez a fogyasztóban/végző felhasználóban azt a téves feltevést kelti, hogy a védjegyjogosult felelős az újracsomagolásért?
- 3) Az (1) kérdés megválaszolása során jelentőséggel bír-e, hogy valószínűsíthetően kizárt, hogy a fogyasztók, illetve végfelhasználók abban a téves feltevésben legyenek, hogy a védjegyjogosult felelős az újracsomagolásért, ha az újracsomagolást ténylegesen végző vállalkozást tüntetik fel újracsomagolóként?
- 4) Az (1) kérdés megválaszolása során csak annak kockázata bír-e jelentőséggel, hogy a fogyasztó/végfelhasználó arra a téves feltevésre juthat, hogy a védjegyjogosult felelős az újracsomagolásért, vagy a védjegyjogosulttal kapcsolatos egyéb szempontok is jelentőséggel bírnak, mint például hogy:
 - a) a behozatalt, a tényleges újracsomagolást és a védjegyjogosult védjegyének az áru külső csomagolásán történő újbóli elhelyezését végző személy fenti tevékenységével önállóan sérti a védjegyjogosult védjegyjogát; és hogy

b) olyan tényezőknek köszönhetően, melyekért az újracsomagolást ténylegesen végző személy felelős, az újracsomagolás hatással van az áru eredeti állapotára, vagy az újracsomagolás olyan kivitelezésű, mely valószínűsíthetően sérti a védjegyjogosult hírnevét (lásd különösen a [fent hivatkozott] [...] Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben hozott ítéletet)?

5) Az 1. kérdés megválaszolása során jelentőséggel bír-e, hogy a forgalombahozatali engedély jogosultja, aki magát újracsomagolóként tüntette fel, a védjegyjogosultnak az újracsomagolt, párhuzamos importra kerülő gyógyszerkészítmény tervezett értékesítését megelőző értesítése időpontjában a tényleges újracsomagolóval azonos cégcsoporthoz tartozik (testvérvállalat)?”

A C-207/10. sz. ügy

13 A Paranova Danmark és a Paranova Pack a Paranova Group A/S (a továbbiakban: Paranova Group) leányvállalatai, amely gyógyszerkészítmények Dániába, Finnországba és Svédországba irányuló párhuzamos importjára irányuló tevékenységet végez. A csoport székhelye a dániai Ballerupban van, ahol a két leányvállalat is található.

14 A C-400/09. sz. ügy alapjául szolgáló tényálláshoz hasonlóan a Paranova Group párhuzamosan Dániába importálta az alapügyben szóban forgó gyógyszerkészítményeket, amelyek gyártója a Merck volt, mely utóbbi az e gyógyszerkészítményekre vonatkozó védjegyekhez fűződő jogok jogosultja vagy a védjegyjogosultakkal kötött védjegyhasználati szerződések alapján per megindításra jogosult fél.

- 15 A Paranova Danmark rendelkezik e gyógyszerkészítmények forgalombahozatali engedélyével, míg az újracsomagolást végző Paranova Pack ez utóbbi műveletre rendelkezik engedéllyel.
- 16 Az említett gyógyszerkészítmények beszerzésére, újracsomagolására és értékesítésére vonatkozó valamennyi döntést – beleértve az új csomagolások tervezésével és a címkézéssel kapcsolatosakat is – a Paranova Danmark hozta meg. A Paranova Pack végezte a gyógyszerkészítmények beszerzését és tényleges újracsomagolását a Lægemiddelstyrelsen által az újracsomagolást végző vállalkozások részére előírt követelmények tiszteletben tartásával, és a gyógyszerkészítményekre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően forgalomba hozta a gyógyszerkészítményeket, miközben vállalta az említett különböző műveletekhez kapcsolódó felelősséget.
- 17 Az említett gyógyszerkészítmények csomagolásán az szerepelt, hogy azok újracsomagolását a Paranova Danmark végezte.
- 18 A Merck két keresetet terjesztett elő a Paranova Danmark és a Paranova Pack ellen azon az alapon, hogy az alapügyben szóban forgó gyógyszerkészítmények csomagolásán nem szerepel a tényleges újracsomagoló neve. E keresetek folytán a fogedretten i Ballerup 2004. október 26-i végzése – amelyet fellebbezést követően a Sø- og Handelsretten 2007. augusztus 15-én helyben hagyott –, majd a Sø- og Handelsretten 2008. március 31-i ítélete megtiltotta a Paranova Danmark és a Paranova Pack számára az említett gyógyszerkészítmények értékesítését azzal az indokkal, hogy csomagolásuk nem az újracsomagolást ténylegesen elvégző vállalkozás nevét tüntette fel.
- 19 Tekintettel arra, hogy a Højesteret előtt az Paranova Danmark és a Paranova Pack felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Sø- og Handelsretten fenti ítéleteivel szemben, a Højesteret az eljárás felfüggesztéséről határozott, és a következő kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„1) A [...]89/104[...] irányelv 7. cikkének (2) bekezdését, és az ahhoz fűződő ítélkezési gyakorlatot, különösen a [fent hivatkozott] [...] Hoffmann-La Roche, a [fent hivatkozott] [...], Pfizer-ügyben hozott ítéletet, és a [fent hivatkozott] [...]

Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben hozott ítéletet, úgy kell-e értelmezni, hogy a védjegyhez fűződő jog jogosultja hivatkozhat jogára annak érdekében, hogy megakadályozza, hogy a párhuzamos import tárgyát képező áruk forgalmazását végző – valamely gyógyszerkészítmény vonatkozásában a tagállamok egyikében forgalombahozatali engedéllyel rendelkező – forgalmazó társaság e készítményt az általa történt újracsomagolásra utaló jelzéssel értékesítse, jóllehet az újracsomagolással ténylegesen egy másik társaságot, az újracsomagoló társaságot bízza meg, amelynek utasításokat ad a beszerzésre, a csomagolásra, a gyógyszerkészítmények csomagolása megtervezésének részleteire és a gyógyszerkészítménnyel kapcsolatos intézkedések megtételére, és amely az újracsomagolási engedéllyel rendelkezik, és a védjegyet az újracsomagolás során újra elhelyezi az új csomagoláson?

- 2) Az 1) kérdés megválaszolása során jelentőséggel bír-e, hogy valószínűsíthető, hogy a fogyasztók vagy végfelhasználók az áru eredetét illetően nem jutnak téves feltevésre, és a csomagoláson a gyártó nevének a párhuzamos importőr részéről történő feltüntetése, valamint az újracsomagolásért felelős vállalkozás ismertett módon történő feltüntetése nem kelti bennük azt a benyomást, hogy a védjegyjogosult felelős az újracsomagolásért?

- 3) Az 1. kérdés megválaszolása során csak annak kockázata bír-e jelentőséggel, hogy a fogyasztó vagy végső felhasználó arra a téves feltevésre juthat, hogy a védjegyjogosult felelős az újracsomagolásért, vagy a védjegyjogosulttal kapcsolatos egyéb szempontok is jelentőséggel bírnak, például, hogy
 - a) a megvásárlást, az újracsomagolást és a védjegyjogosult védjegyének az áru csomagolásán történő újbóli elhelyezését ténylegesen végző személy fenti tevékenységével ily módon önállóan sérti a védjegyjogosult védjegyjogát, és hogy ezt olyan körülményeknek lehet betudni, amelyekért az újracsomagolást ténylegesen végző személy felelős,

- b) az újracsomagolás hatással van az áru eredeti állapotára, vagy
- c) az újracsomagolt készítmény olyan küllemű, hogy valószínűsíthetően sérti a védjegy vagy jogosultjának hírnevét?
- 4) Ha a 3. kérdés megválaszolása során a Bíróság úgy ítéli meg, hogy annak a ténynek a figyelembevételére is jelentőséggel bír, hogy az újracsomagoló társaság adott esetben önállóan sérti a védjegyjogosult védjegyjogát, a Bíróságnak meg kell állapítania, hogy jelentőséggel bír-e e válasz szempontjából, hogy a párhuzamos importőr forgalmazó és újracsomagoló társasága a nemzeti jog szerint egyénileg és egyetemlegesen felel a védjegyjogosult védjegyjogának megsértéséért?
- 5) Az 1. kérdés megválaszolása során jelentőséggel bír-e, hogy a párhuzamos import forgalombahozatali engedéllyel rendelkező végzője, aki magát az újracsomagolás felelőseként tüntetette fel, a védjegyjogosultnak az újracsomagolt gyógyszerkészítmény tervezett értékesítését megelőző értesítése időpontjában az újracsomagoló társasággal azonos cégcsoportba tartozik (testvérvállalat)?
- 6) Az 1. kérdés megválaszolása során jelentőséggel bír-e, hogy a csomagolásban elhelyezett betegájékoztató az újracsomagoló társaságot gyártóként tünteti fel?”

²⁰ A Bíróság első tanácsának elnöke 2011. január 31-i végzésével a szóbeli szakasz lefolytatása és az ítélethozatal céljából egyesítette a C-400/09. sz. és a C-207/10. sz. ügyet.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 21 A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság elé terjesztett kérdésekkel – amelyeket indokolt együttesen vizsgálni – lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 89/104 irányelv 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az lehetővé teszi a párhuzamos import tárgyát képező gyógyszerkészítményre vonatkozó védjegy jogosultja számára, hogy azon kizárólagos okból ellenezze ezen újracsomagolt áru későbbi forgalomba hozatalát, hogy ezen új csomagolás újracsomagolóként nem azt a vállalkozást tünteti fel, amely megrendelés alapján ténylegesen újracsomagolta az említett árut, és erre engedéllyel rendelkezik, hanem azon vállalkozást, amely az említett áru fogalombahozatali engedélyének jogosultja, amelynek utasításai szerint az újracsomagolást végezték, és amely vállalja érte a felelősséget.
- 22 Az Orifarm, a Paranova Danmark, a cseh és a portugál kormány, valamint az Európai Bizottság úgy véli, hogy az így újrafogalmazott kérdésekre nemleges választ kell adni, míg a Merck és az olasz kormány ezzel ellentétes állásponton van.
- 23 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 89/104 irányelv 7. cikkének (2) bekezdése értelmében a védjegy jogosultjának az e védjeggyel ellátott áruk újracsomagolása elleni tiltakozása, mivelhogy önmagában eltérést eredményez az áruk szabad mozgásának alapelvétől, nem engedhető meg akkor, ha e jognak a jogosult általi gyakorlása a tagállamok között a kereskedelem rejtett korlátozását képezi az EK 30. cikk második mondata (jelenleg az EUMSZ 36. cikk második mondata) értelmében (lásd a C-348/04. sz., Boehringer Ingelheim és társai ügyben 2007. április 26-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-3391. o.] 16. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 24 Az újracsomagolás elleni tiltakozáshoz való jog gyakorlása a védjegyjogosult részéről akkor képez ilyen rejtett korlátozást ez utóbbi rendelkezés értelmében, ha az a tagállamok között a piacok egymástól való mesterséges elzárásához vezet, és ha az újracsomagolás egyébként olyan módon történik, amely tiszteletben tartja a jogosult

jogos érdekeit (lásd a fent hivatkozott Boehringer Ingelheim és társai ügyben hozott ítélet 17. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 25 A Bíróság az utóbbi vonatkozásban megállapította, hogy amennyiben az újracsomagolást olyan feltételek mellett végezték, amelyek nem lehetnek hatással a csomagolásban található áru eredeti állapotára, a védjegy származást tanúsító alapvető funkciója nem sérül. A fogyasztót vagy végső felhasználót tehát nem tévesztik meg az áru származása vonatkozásában, hanem ténylegesen a védjegyjogosult kizárólagos ellenőrzése alatt gyártott árukhoz jut hozzá (lásd a fent hivatkozott Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 67. pontját, valamint a fent hivatkozott MPA Pharma ügyben hozott ítélet 39. pontját).
- 26 Rámutatott azonban arra is, hogy az, miszerint a jogosult nem hivatkozhat a védjegyjogára az importőr által újracsomagolt árukra a védjegye alatt történő értékesítése elleni tiltakozás céljából, egyenértékű olyan lehetőségeknek az importőr részére történő elismerésével, amelyek szokásos körülmények között magát a jogosultat illetik meg. Következésképpen a jogosult – mint a védjegy tulajdonosa – érdekében és a visszaélésekkel szembeni védelme céljából e lehetőségeket csak annyiban kell elismerni, amennyiben az importőr is tiszteletben tart bizonyos egyéb követelményeket (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 68. és 69. pontját, valamint a fent hivatkozott MPA Pharma ügyben hozott ítélet 40. és 41. pontját).
- 27 Az állandó ítélkezési gyakorlatból, és különösen a kérdést előterjesztő bíróság által a Bíróságtól értelmezni kért ítéletekből tehát az következik, hogy a védjegyjogosult jogszerűen nem tiltakozhat a védjegyével ellátott azon gyógyszerkészítmény későbbi forgalmazása ellen, amelyet az importőr újracsomagolt, és arra újból ráillesztette a védjegyet, ha:
- bizonyított, hogy az ilyen tiltakozás a tagállamok között a piacok egymástól való mesterséges elzárásához vezetne, különösen ha az újracsomagolás a behozatal tagállamában történő értékesítéshez szükséges,

- bizonyított, hogy az újracsomagolás nem lehet hatással a csomagoláson belül található áru eredeti állapotára [...],
 - az új csomagoláson egyértelműen feltüntetik az áru újracsomagolásának végzője és a gyártó nevét [...],
 - az újracsomagolt áru külleme nem olyan, hogy sértheti a védjegy, illetve jogosultjának hírnevét, különösen a csomagolás nem lehet sérült, rossz minőségű vagy szennyezett,
 - az importőr az újracsomagolt áru forgalomba bocsátását megelőzően értesíti a védjegyjogosultat, és amennyiben az kéri, az újracsomagolt áruból mintadarabot bocsát a rendelkezésére (lásd különösen a fent hivatkozott Hoffmann-La Roche ügyben hozott ítélet 14. pontját; a fent hivatkozott Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 79. pontját; a fent hivatkozott MPA Pharma ügyben hozott ítélet 50. pontját és a fent hivatkozott Boehringer Ingelheim és társai ügyben hozott ítélet 21. pontját, valamint a C-276/05. sz. The Wellcome Foundation ügyben 2008. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-10479. o.] 23. pontját).
- 28 Az alapügyekben szóban forgó azon feltételt illetően, amely szerint az új csomagolásnak egyértelműen fel kell tüntetnie az áru újracsomagolásának végzőjét, e feltételt a védjegyjogosult azon érdeke igazolja, hogy a fogyasztó vagy a végső felhasználó ne hihesse azt, hogy ő felelős az újracsomagolásért (lásd a fent hivatkozott Bristol-Myers Squibb és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 70. pontját és a fent hivatkozott MPA Pharma ügyben hozott ítélet 42. pontját).
- 29 Márpedig, ahogyan a főtanácsnok indítványának 34. és 35. pontjában megállapította, a jogosult ezen érdeke teljes mértékben védelmet élvez, ha az újracsomagolt áru csomagolásán egyértelműen szerepel azon vállalkozás neve, amelynek az ellenőrzése mellett és utasításai szerint az újracsomagolási művelet végbement, és amely vállalja

érte a felelősséget. Az ilyen felirat ugyanis – feltéve hogy a szokásosan figyelmes fogyasztó által érthető módon nyomtatták – elkerüli, hogy a fogyasztóban vagy végső felhasználóban azt a téves benyomást keltse, miszerint az áru újracsomagolását a jogosult végezte.

30 Ezenfelül azáltal, hogy e vállalkozás vállalja a teljes felelősséget az újracsomagoláshoz kapcsolódó műveletekért, biztosított, hogy a jogosult érvényesítheti jogait, és adott esetben kártérítést kaphat, amennyiben az újracsomagolás hatással volt a csomagolásban található áru eredeti állapotára, vagy az újracsomagolt áru külleme olyan, amely sértheti a védjegy hírnevét. E tekintetben pontosítani kell, hogy ilyen esetben az újracsomagolt áru új csomagolásán újracsomagolóként feltüntetett vállalkozás köteles felelni minden olyan kárért, amelyet az újracsomagolást ténylegesen végző vállalkozás okozott, és nem mentesülhet a felelőssége alól többek között azzal, hogy az utóbbi az utasításaiba ütközően járt el.

31 E feltételek mellett a védjegyjogosultnak nem fűződik jogos érdeke ahhoz, hogy – azon kizárólagos indok alapján, hogy az újracsomagolás hatással lehet az áru eredeti állapotára, és ily módon esetlegesen sértheti a védjegyhez fűződő jogait – a csomagoláson az áru újracsomagolását ténylegesen végző vállalkozás szerepeljen.

32 A védjegyjogosultnak a csomagolásban található áru eredeti állapotának megőrzéséhez fűződő érdekét ugyanis kellőképpen védi a jelen ítélet 27. pontjában említett azon követelmény, amely szerint bizonyítani kell, hogy az újracsomagolás nem érinti az említett áru eredeti állapotát. Ennek bizonyítása – olyan feltételek mellett, mint amilyenek az alapügybeliek – a forgalombahozatali engedély jogosultjának kötelezettsége, akinek az utasításai szerint az újracsomagolást elvégezték, és aki vállalja érte a felelősséget.

- 33 A Merck mindazonáltal azt állítja, hogy a fogyasztók védelme érdekében szükséges, hogy az újracsomagolt áru csomagolásán szerepeljen azon vállalkozás neve, amely az újracsomagolást ténylegesen elvégezte. A fogyasztóknak ugyanis érdekük fűződik e vállalkozás nevének megismeréséhez, különösen amennyiben lehetőségük van – nemzeti joguk alapján – nem csupán a forgalombahozatali engedély jogosultja, hanem az újracsomagolást végző ellen is keresetet indítani abban az esetben, ha az utóbbi művelet folytán károkat szenvedtek.
- 34 Ezen érvelés azonban nem fogadható el. Elegendő e vonatkozásban megállapítani, hogy a 89/104 irányelv 7. cikke (2) bekezdésének szövegéből egyértelműen következik, hogy a védjegyjogok kimerülésének elve alóli – e rendelkezésben szabályozott – kivétel a védjegyjogosult érdekeinek védelmére korlátozódik, mivel a fogyasztók különös védelme egyéb jogi eszközök tárgyát képezi.
- 35 Mindenesetre még annak feltételezése esetén is, hogy a védjegyjogosult érdekei – akár csak részben is – összemosódnak a fogyasztó érdekeivel, ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 42. és 43. pontjában rámutatott, az áru újracsomagolásáért felelős vállalkozásnak a csomagoláson történő feltüntetése lehetővé teszi a fogyasztó számára, hogy a védjegyjog szempontjából megfelelő tájékoztatásban részesüljön.
- 36 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a 89/104 irányelv 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a párhuzamos import tárgyát képező gyógyszerkészítményre vonatkozó védjegy jogosultja számára nem teszi lehetővé, hogy azon kizárólagos okból ellenezze ezen újracsomagolt áru későbbi forgalomba hozatalát, hogy ezen új csomagolás újracsomagolóként nem azt a vállalkozást tünteti fel, amely megrendelés alapján ténylegesen újracsomagolta az említett árut, és erre engedéllyel rendelkezik, hanem azon vállalkozást, amely az említett áru forgalombahozatali engedélyének jogosultja, amelynek utasításai szerint az újracsomagolást végzik, és amely vállalja érte a felelősséget.

A költségekről

- 37 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a párhuzamos import tárgyát képező gyógyszerkészítményre vonatkozó védjegy jogosultja számára nem teszi lehetővé, hogy azon kizárólagos okból ellenezze ezen újracsomagolt áru későbbi forgalomba hozatalát, hogy ezen új csomagolás újracsomagolóként nem azt a vállalkozást tünteti fel, amely megrendelés alapján ténylegesen újracsomagolta az említett árut, és erre engedéllyel rendelkezik, hanem azon vállalkozást, amely az említett áru fogalombahozatali engedélyének jogosultja, amelynek utasításai szerint az újracsomagolást végzik, és amely vállalja érte a felelősséget.

Aláírások